

Sermo

computati sunt inter filios dei. **S**apien. v. et loquitur ad lram de damnatis. **D**amnati penitent de peccatis non ratione culpe sed rone pene. in quanto dist. xliij. q. j. arti. iij. q. iiiij. **N**ec secretum est de gutta aque quae petebat que fuit sibi dengata. **L**ib. 7. cccc. anni sunt et plus quam perit illa dictam guttam aque quolibet die et hora petit eam et nunquam obtinebit. si custodiisset sibi unum barile vino greco modo seruiret sibi. **H**ec gutta aque significat refrigerium aliquid quod damnatio non possunt habere tecum. **T**ixi quarto quam sanctum euangeliu declarat scripturalem confirmationem cum dicit thema. **H**abebit Moysen et prophetas. quod ostendit cum dicit. **R**ogo ergo te pater ut mittas eum in dominum patris mei. habeo enim quoniam fratres ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. **E**t ait illi abraham. habent Moysen et prophetas audiatur illos. at ille dixit. non pater abraham. sed si quis ex mortuis resurrexerit credit ei. **V**ide quod ex charitate loqueretur ne fratres damnarentur si cut ipse. **R**espōsio quod non loquebat ex charitate sed ne pena eius magis augmentaretur. quia quanto plures sunt damnati tanto magis augmentata erit pena. sicut pluribus beatis saluatis augmentata gloria accidentalis beatorum. **V**erbi gratia. si titiones ignite addantur alie titiones magis ardebutur. et si plures plus ardebutur. **R**endet Moysen habebit et prophetas andiant illos. **N**ota quod maior est autoritas sacre scripture quam esset testimonium cuiuscumque resurgentis. Ideo aplus. licet angelus de celo euangelizet vobis propterquam euangelis auimus anathema sit. **G**al. 5. **U**nde apostoli qui suscitabant mortuos cum testimonio sacre scripture tanquam firmiori confirmabant dicta eorum et doctrinam. **L**oz. xv. **T**raddidi vobis in primis quod et accepi quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas et quia se pulitus est. et surrexit tertia die secundum scripturas. Ideo sequitur. si moysen et prophetas non audiuerint ne quod si quis ex mortuis resurrexerit credit ei. **N**umquid christus suscitauit lazaram qui multum narravit de alio mundo. ut dicit Aug. et in sibi non credebant a iudeis. Item Christus surrexit in quem non crediderunt iudei. Ideo dicit textus. quod iudei cogitauerunt occidere eum. Itē apostoli suscitant multos mortuos qui dicebant de alia vita. Ideo indubitanter et firmiter credendum est testimonio sanctorum scripturarum et determinatio iyni uersalis ecclesie et esset bonum studere bibliam. quia cum alijs scripturis non poterimus arguere contra antichristum nec rindere et modo pauci curant de bibliis. **I**mo iam verificat illud beati Hieronymi ad Paulinum ca. vi. **Q**uicquid dixerunt hoc legem dei putant nec scire dignantur quid prophete. quid apostoli senserunt sed ad sensum suum incongrua sententia testimonia quasi grande sit et non vitiosissi-

sum dicendi genus depravare sententias et ad voluntatem sua sacrā scripturam trahere repugnantem. Ideo dicebat Christus iudeis. Scrutini scripturas in quibus putatis vitā eternā habere et ille sunt quod testimonium prohibet de me. **J**o. vi.

Feria sexta post dominicam. iiij. xl. **S**ermo.

Retur genti facienti fructū. **M**att. xxii. et in euāgelio The. dat mihi motiuū predicandi et declarandi quot modis poteraberis a nobis regnum dei. Sed primo salutem ego Maria et regnum dei dabitis tecum. Pro cuius verbi declaratioē et materie predicatione. **S**icut endum quod quilibet de arborib⁹ sui viridarii visit fructum nec est contentus de foliis et florib⁹ sed vult fructus. **S**ic deus de orto Christianitatis cuius arbores sunt christiani ibi plantati in baptismo. De quibus deus vult fructus bonorum operum scilicet penitentie misericordie tecum. **N**on solū vult flores bonarum cogitationum nec folia bonarum locutionum. sed vult fructus bonorum operum. **A**utoritas. Ego posui vos ut eatis et fructū afferatis et fructus vestrum maneat. **J**oh. xv. **N**ota ut eatis scilicet perficiendo et fructus vester maneat scilicet usque in finem. Sed quoniam Christanus vel religiosus non tenet bonam vitā vel etiam presbyteri tales sunt arbores steriles. **D**e quibus dicit Christus. Omnis arbor qui non facit fructū bonum excidet et in ignem mittet. **M**att. iij. **S**ed boni qui faciunt dignos fructus penitentie. **L**uc. iij. in morte transplantant ab isto orto in paradiso certe lestem. **H**ec dicit thema ppositum regnum dei. tecum. Occasione themati quesivi in sacra scriptura quod modis deus dat regnum celorum suis. **A**tinuent quod sex modis tantum.

Primo propter directā hereditatē

Secondo propter violentā importunitatem

Tertio propter deuotū seruitum

Quarto propter fidele cambium

Quinto propter cōtinuā petitionem

Sexto propter iustā emptionē

Quislibet vestrum cogitet quē istorū sex modorū tenet et quē fructū faciat. quod de his dicitur. Regnum dei dabit gēti faciēti fructū. **D**ico primo quod deus dat regnum suum personis humanis propter directā hereditatē scilicet reges et principes et domini suis filiis legitimis dāt hereditatē. sic deus dat. cum filiis sunt noui baptisati si dedit autem peccatum statim euolat et dāt eis hereditas regni dei. **N**on propter errorē vetularū dicētiū quod propter dolores mīstis trāscēdit pro purgatoriū tecum. **F**alim est quod sunt filii regis Christi et regie. scilicet ecclesie. **I**o mox celum intrat **H**ec modū haec generatioē in baptismo. **I**o. i. **D**edit eis p̄tātem filios dei fieri his quod creditur in nomine eius. quoniam ex sanguinib⁹. scilicet seminib⁹. sed ex deo nati sunt. **S**i ergo iure hereditario filii legitimis debetur hereditas patris. cum ergo pueri nouiter baptisati sint filii dei legitimū. quod tecum. Ideo dicit scriptura

Feria sexta post reminiscere

sancta. Ipse spūss sanctus testimonium reddit spiritui nostro q̄ sumus filii dei. si aut̄ filii et̄ heres. heredes quidē dei. coheredes aut̄ christi. Rho. viii. Si dicat quō habent regnū dei illi pueri q̄ nullū fecerunt bonū quare p̄mittunt intrare et̄c. Respondeo. q̄ filii nō sit questio quare intrant domū patris īmo si portarij paradisi diceret eis quare vos vultis hic intrare quo iure. Responderent pueri. quia sum⁹ filii dei videatis in fronte nomen patris. Apocal. xiiii. Et nomen patris sui scriptum in frontibus suis. Nota historiam quō pueri portabant ad christuz ut benediceret eos. Matth. ix. quos apostoli phibebat q̄bus dixit. Sinite puulos venire ad me et̄ nolite phibere eos. taliū ē em̄ regnū celorū. In qua autoritate sunt tres clausule que possunt applicari contra tres difficultates sive impedimenta intrādi regnum celorum. Dicat hic cōtra illos qui nimis plorant p̄ pueris q̄n moriunt̄. cum tñ deberent gaudere. quia recipiunt̄ a rege christo. Dico secundo q̄ deus dat regnum celorū p̄ violentam importunitatem. Isto modo daf personis penitentibus. qui ex peccatis pdiderunt innocentia baptisimale et̄ dei filiationē et̄ facti sunt inimici sicut filii regis qui inimicant̄ patri exheredant̄ a patre. Idem de nobis qui ex peccatis inimicamur xp̄o ieu patri nostro ideo nō possumus habere regnū dei p̄ directam hereditatē sed possumus ipm habere p̄ violentam importunitatem. Q̄ aut̄ violenter possit haberi ego nō auderē dicere nisi quia christus hoc dicit. a dieb̄ Joh. baptiste regnū celorū vim pati et̄ violenti rapiunt illud. Matth. xij. Hec violentia fit p̄ penitentiā que a christo violentia vocat̄. Ratio. quia om̄ia opera penitentia requirunt violentiā. verbi gratia. Primo de contritione. Ceteri his de qb̄ hō delectat̄ et̄ naturaliter inclinat̄ et̄ puocare se ad fletum violentiā requirit que tāta est aliqui q̄ ex illa violentia moriunt̄ vt est iam inuentum. Ido Johel. ii. Fletu et̄ planctu scindite corda vestra. Scđo habere p̄positum nō redeundi ad peccata que forte iam sunt cōuersa in naturam ex consuetudine. ideo requirit violentiā ad se custodiēdum. vt patet in assuetis iurare deū. Nota de illo qui q̄n iurabat ponebat. ii. denarios in bursa et̄c. et̄ sic correxit se et̄c. ecce violētia. Tertio redere a mala societate a persona tam dilecta et̄c. ido requirit magna violentia. poeta. Que nocitura tenes q̄uis sint cara relinque. Quarto oris confessio et̄c. requirit magnā violentiam cui pudor retrahit hominē ne peccata p̄siteat̄ ne se diffameret. ideo est necessaria violentia ad instar illius q̄ nimis comedit et̄ cum violentiā se puocat ad naufragium et̄ vomitum. Itē ieiuniū requirit violentiā maxime in illis qui cōsueverāt bibere de mane. Idem de restituōe et̄ iniuriarū remissione. Ecce quare dicit christus. Regnū celorū vim pati

sc̄ penitētie et̄ violenti. s. penitentes raplunt̄ sib̄ quia primus homo qui pdicauit penitentiā pro obtinendo regnum celorū fuit Iohes baptista. Matth. iii. 7. Luc. iii. Facite dignū fructum penitentiē qm̄ appropinquabit regnū celorū. Nunq̄ aut̄ alijs p̄phetarū patriarcharū h̄ predicauit. Sed iohānes incepit. deinde christ̄ cōtinuit di. Matth. iiiij. Penitentiā agite qm̄ appropinquabit vob̄ regnū celorū et̄c. Ideo dicit thema. Regnū celorū dabīt facienti fructū. s. penitētie. Tertio regnū celorū datur ppter deuotū seruitium. Qñ aliquis seruit alicui dño cōsequitur aliquod salariū si bene fuit alias nō. Sic christ̄ suis seruitoribus nō dat flore. x. vel. xx. sed dat eis regnum celorū. Eccl. p̄sbyteri qui deuote seruit̄ christo. quia laici sunt in negotijs mundi multū occupati sed deuoti ecclesiastici de die et̄ nocte seruiunt christo. Nota quō seruitū ecclesiasticū cōsistit in tribus p̄cipue. s. digne officiare. digne celebrare. honeste cōuersari. De primo Autori. Psalmis et̄ hymnis cum oratis deuz hoc verset̄ in corde quod pfertur in ore et̄c. De scđo Exod. xj. Hacerdotes qui accedūt ad dñm sanctificen̄ ne percutiat eos. De tertio ad Rho. xij. Provi- dentes bona nō tm̄ corā dño. sed etiam corā omnibus hominib̄. Et Aug. In omnib̄ motib̄ vestris nihil fiat quod cuiusq̄ offendat aspectum s̄ quod vestrā deceat sanctitatē. Talib̄ p̄ salario seu mercede daf regnum celorum. Nō om̄is qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celorum Ergo dñe quis intrabit. R̄ndet. Qui facit voluntatem patris mei qui in celis est ip̄e intrabit in regnum celorum. Matth. viij. Ideo de sacerdotib̄ dicit thema. Regnū dei et̄c. Quarto regnū celorum daf ppter fidele cābū. Isto modo maxime habet a religiosis qui dant xp̄o quod habent et̄ christus dat eis p̄ncipale quod habet. s. regnum celorum. Nos religiosi quattuor habem⁹ p̄ncipaliter sc̄ animā rōnalem ad imaginem dei creatam. Ido est pulchrior sole nisi detur p̄f macula peccati. Hanc dat religiosus dño p̄ votum obediētie. quia liberū arbitriū quod est essentiale anime religiosi submittunt voluntati prelati. Ido christus dicit. Maiorē hac dilectionē nemo habet ut animam suāponat quis p̄ amicis suis. Joh. xv. Pro ista deus dat humili religioso et̄ obedienti gloriam suā cū angelis suis. Ecce cambiū. Scđo habemus corpus de terra. Joh. vi. Spiritus ē qui vivificat caro nō prodest quicq̄. Ipm̄ dat religiosus dño p̄ votum castitatis quali dicēdo cū apostolo. i. Corinth. ix. Castigo corpus meum et̄ in servitutē. s. dei redigo. Pro isto deus dat religioso casto et̄ honesto resurrectionē incorruptibilem. Tertio habemus bona tempalia que religiosus dat deo p̄ votum paupertatis. quasi dicēdo Ecce nos reliquim̄ omnia et̄c. Matth. xix. propter quod deus dat religioso paupi thesauros

Bermo

paradisi et habet quicquid vult. qd nō habet hic
aliquis q̄stūq̄ magnus. Quarto habemus
modos viuendi diuersos. hos dat religiosus do-
mino seruādo ceremonias sui ordinis ppter qd
deus dat religioso regnū celorum. Ecce cambiū ac-
situ p manu plena gariofolis haberet cophinuz
plenu florenis. Ido xp̄s Matth. v. Beati pau-
peres spiritu qui dant dño corp' animā et bona:
qm̄ ipsoꝝ est regnum celorum. Aug. O felix per-
mutatio dare terrā et accipe celum. dare lutum et
accipe aurū. dare transitoria et accipe eterna.
Quinto regnū celorum dat p continuā peti-
tionem. Autoritas. Querite primo regnū dei. et iu-
sticiam ei⁹ et hec omnia adiūcent vobis. Matth.
vi. Dñe et nunqđ primo petere debem⁹ victuz et
vestitū et alia nobis necessaria. R̄nsio q̄ nō. imo
primo querite regnū dei. et iusticiā eius et h̄ om-
nia. s. victus et vestitus. et adiūcent vob⁹. Mo-
ta pmo dicat q̄o deus vult pncipium t̄pis toti⁹.
Principiū diei est mane. illud vult deus p deuo-
tam orationem. Dic modū orandi deuotū. P̄di-
mo se signando. et c. Raban⁹. Brux xp̄i clavis ē
paradisi. et sic capta porta intretis spū cogitando
cū q̄ loquimini in oratione. Principiū noctis ē
sero. Illud etiā vult deus vt oretis ante q̄ ponan-
tis vos in lectuz. Principiū hebdomade ē dñica
que fuit prima dies mundi. hoc pncipium vult
deus cessando ab omni ope. et c. audiēdo missam.
sermōes. seruādo quattuor conditiōes. et c. Hoc
modo obtinent regnū dei omnes illi qui orāt deū
deuote. Ideo dīc thema regnū dei et c. Herto
dat regnum dei p iusta emptionē hoc modo ha-
buerūt ipm sancti martyres dando p̄ciū iustum.
Aug. Venale inquit dñs habeo. Et quid. dñe.
Regnum celorum. tm̄ valet q̄stū habes. s. de meri-
tis. p̄ciū iustum est dare p ipso vitā et sanguinez
et omnes labores nō q̄ sit p̄ciū iustum p equalita-
tem quia nō sunt condigne passiones hui⁹ tēpo-
ris ad futurā gloriā que reuelabit in nobis. Ro.
viii. Sed est p̄ciū iustum p proportionem ex quo hō
dat deo quod habet. s. vitam p̄priā p martyriū.
Deus dat etiā homini quicqd habet. s. seipsum.
gloriā et regnū suum. ideo dīc tm̄ valet q̄stū
habes. ideo dīc xp̄s. Beati qui psecutionē patiū-
tur ppter iusticiā: qm̄ ipsoꝝ est regnū celorum.
Matth. v. Nota ppter iusticiam nō dicit ppter
fidem. quia iusticia est vniuersalior ad omne opus
virtutis. An iohes baptista martyr est p̄potens
heremiq̄ cultor. vt dicit ecclesia. nō tm̄ p fide sed
p iusticia. quia corrigebat peccata notoria. fu-
it ab herode decapitatus. Mar. vi. Si xp̄s di-
xisset. Beati qui psecutionē patiunt ppter fidez
solum. Iohes nō fuisset martyr. Idem de illis q̄
patiunt ppter cōmunitatē manutenendā. Idem
de scutifcris. Idem de vxore qui nō vult cōsen-
tire viro qui vult plus de vxore q̄ deus ordina-
vit. O quot martyres essent in mundo si vellent

J. Pet. iii. Si quid patimini ppter iusticiā. beati
Ecce quare dicit thema. Regnum dei dabif ge-
ti facienti fructum.

Sabbato post dñicā reminiscere

I. **I**cuit prophetaz

eum habebant. Matth. xxi. Sermo

noster erit de sancto euangelio in quo

christus ostēdit nobis tria mala de iudeis. scz

Corū iustum reprobationē

Duram cōdemnationem

Stultam excecationem

Et tertio dicit thema. Sicut pphetā et c. cum tm̄

esset et creator omniū pphetarū. Ecce q̄o erant

messiam. sicut pphetā ipm habebat. Dico pmo

q̄ sanctum euangelium ostēdit de iudeis eorum iu-

habuerunt concedere. qm̄ xp̄s dixit eis talem

parabolam. Homo erat pater familias qui plan-

tauit vineā et sepē circūdedit ei et fodit in ea torcu-

colis et pegre pfectus est. Cū aut tempus fructu-

um appropinquasset misit seruos suos ad agricola-

bensis seruis eius alium ceciderūt alium lapida-

uerunt. Itē misit alios seruos plures prioribus

Et fecerūt illis similiter. Nouissime aut misit ad

eos filiū suū di. forsitan verebunt filiū meū. Agri-

nite occidamus eū et habebimus hereditatē eius

Et apprehensum acceperunt et piecerūt extra vi-

neam et occiderūt. Cū aut venerit dñs vinee qd

et vineā locabit alii agricolis qui reddent ei fru-

ctum tempib⁹ suis. Et qua pabola christus fe-

cit eis cōcedere ore p̄prio q̄ iuste erant a dño re-

probati et condemnati. Hodo declaram⁹ para-

bolam. Homo iste pater familias est deus pater

qui licet nō sit homo tm̄ ppter similitudinem qm̄

habet cum deo deus rōnabiliter dicit se eē homi-

nem. Adam aut nō debet dici pater vniuersalis.

quia pater carinalis modicū facit. et c. sed de⁹ fa-

cit totum et corp' et animā. et c. ideo dicit christus

patrē. s. vniuersalem nolite vocare vobis sup ter-

ram. Matth. xiiij. Vinea ista est gens iudaica.

quā deus pater transplātauit de egypto vbi erāt

captiu in terrā pmissionis. David. Vineam de

egyptō transstulisti eiecisti gentes. s. infideles de

terra pmissionis et plantasti eam. et sepē circūde-

dit ei. s. vt custodireſ ptegeret et defendretur.

Hic seps est lex diuina. voluit deus vt vinea. id

ē. gens iudaica esset clausa et ne male bestie illuc

intrarent. Item ne ip̄ls saltaret vltra sepē peccā-

do mortaliter. quia ppter pctm veniale nō saltat

homo vltra sepem. Amb. in lib. de paradiſo dif-

finiens peccatum dicit. Peccatum est transgressio

R